

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintasääntö

Hyväksytty nuorisovaltuuston yleiskokouksessa 25.9.2024

Sisällysluettelo

Yleiset määräykset	3
1 § Toimintasäännön soveltamisala	3
2 § Toiminta-ajatus ja periaatteet	3
Nuorisovaltuuston valitseminen	4
3 § Kelpoisuus nuorisovaltuustoon	4
4 § Kokoonpano	4
5 § Valintamenettely	4
Nuorisovaltuustosta eroaminen	4
6 § Jäsenen tai varajäsenen eroaminen	4
7 § Jäsenen tai varajäsenen tahdonvastainen erottaminen	5
8 § Puheenjohtajaneuvoston erottaminen	5
Nuorisovaltuuston toiminta	5
9 § Toimikausi	5
10 § Kokouskäytännöt	5
11 § Kokouspalkkiot	6
Nuorisovaltuuston organisaatio	6
12 § Yleiskokous	6
13 § Puheenjohtajaneuvosto	7
14 § Työryhmät	7
Nuorisovaltuuston ja hyvinvointialueen tehtävät	8
15 § Nuorisovaltuuston tehtävät	8
16 § Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävät	9
17 § Voimaantulo	10

Yleiset määräykset

1 § Toimintasäännön soveltamisala

Tämän toimintasäännön määräyksiä sovelletaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston yleiskokoukseen sekä puheenjohtajaneuvoston ja työryhmien toimintaan. Toimintasääntö ohjaa kaikkea nuorisovaltuuston toimintaa.

Toimintasäännön soveltamisalaa voidaan täsmentää puheenjohtajaneuvoston antamilla asetuksilla. Asetusten perusteista ja oikeudellisesta vaikutuksesta suhteessa toimintasäännön määräyksiin säädetään kohdassa Puheenjohtajaneuvosto.

Toimintasäännön määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta 14 §:n 3 momentissa tarkoitettuun vaalitoimikuntaan muutoin kuin sanotun määräyksen osalta.

Toimintasäännön muuttamista voidaan esittää aluehallitukselle, mikäli vähintään 2/3:n määräenemmistö yleiskokouksen äänivaltaisista edustajista sitä vaatii.

2 § Toiminta-ajatus ja periaatteet

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaisesti aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on Keski-Uudenmaan nuorten poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton vaikuttamistoimielin. Nuorisovaltuusto toimii nuorten äänenä kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa, joka vaikuttaa nuoriin nyt ja tulevaisuudessa.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä vastaa hyvinvointialueen aluehallitus tämän toimintasäännön mukaisesti. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto voi tehdä yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa sekä ottaa kantaa muiden organisaatioiden hallinnon alla oleviin asioihin oman toimintasuunnitelmansa ja kiinnostuksensa mukaisesti.

Nuorisovaltuuston valitseminen

3 § Kelpoisuus nuorisovaltuustoon

Alueellisen nuorisovaltuuston jäseniksi voivat hakeutua kaikkien Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kuntien nuorisovaltuustojen jäsenet, ml. varajäsenet. Ikärajan osalta sovelletaan, mitä jäsenkuntien nuorisovaltuustojen toimintasääntöihin on kirjattu.

Alueellisen nuorisovaltuuston jäsenellä ja varajäsenellä on oikeus jatkaa luottamustehtävää toimikautensa loppuun saakka, vaikka hän menettäisi vaalikelpoisuutensa kesken kauden.

4 § Kokoonpano

Kutakin hyvinvointialueen kuntaa edustaa kaksi varsinaista jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Näin ollen alueelliseen nuorisovaltuustoon kuuluu 12 varsinaista jäsentä ja 12 varajäsentä.

5 § Valintamenettely

Alueellisen nuorisovaltuuston toimikauden lähestyessä loppuaan toimittaa aluehallitus kunkin hyvinvointialueen kunnan kirjaamoon nimeämispyyntön, jossa pyydetään ehdotusta alueelliseen nuorisovaltuustoon valittavista jäsenistä ja varajäsenistä.

Nimeämispyyntö käsitellään sen vastaanottaneen kunnan nuorisovaltuuston kokouksessa. Kokouksen päätöksestä toimitetaan ote hyvinvointialueen kirjaamoon.

Ehdotukset alueelliseen nuorisovaltuustoon valittavista jäsenistä ja varajäsenistä käsitellään aluehallituksen kokouksessa.

Nuorisovaltuustosta eroaminen

6 § Jäsenen tai varajäsenen eroaminen

Jos alueellisen nuorisovaltuuston varsinainen jäsen tai varajäsen haluaa erota nuorisovaltuustosta tai siihen liittyvästä tehtävästä, tulee asiasta ilmoittaa kirjallisesti puheenjohtajaneuvostolle. Puheenjohtajaneuvosto esittää eron toimeenpanemista eroilmoituksen vastaanottamista seuraavassa yleiskokouksessa. Eron myönnettyään on yleiskokouksen päätettävä tehtävän täyttämistä.

7 § Jäsenen tai varajäsenen tahdonvastainen erottaminen

Alueellisen nuorisovaltuuston hyvinvointialueen toimielimeen nimeämän varsinaisen edustajan tahdonvastainen erottaminen on mahdollista, mikäli puheenjohtajaneuvosto toteaa tämän olennaisesti laiminlyöneen luottamustehtävään liittyvät velvollisuudet yhtäjaksoisesti kolmen kuukauden ajan ilman asiallista perustetta. Puheenjohtajaneuvosto esittää eron toimeenpanemista nuorisovaltuuston yleiskokoukselle. Eron määrättyään on yleiskokouksen päätettävä tehtävän täyttämistä.

8 § Puheenjohtajaneuvoston erottaminen

Puheenjohtajaneuvoston erottaminen on mahdollista, mikäli vähintään 2/3:n määränemmistö yleiskokouksen äänivaltaisista jäsenistä sitä vaatii. Puheenjohtajaneuvoston erotettuaan on yleiskokouksen nimettävä väliaikainen puheenjohtaja.

Nuorisovaltuuston toiminta

9 § Toimikausi

Alueellisen nuorisovaltuuston toimikausi on kahden (2) vuoden pituinen.

Nuorisovaltuuston toimikausi alkaa, kun aluehallitus kutsuu järjestäytymiskokouksen koolle ja päättyy, kun uusi nuorisovaltuusto on järjestäytynyt.

Toisesta momentista poiketen, alueellisen nuorisovaltuuston ensimmäinen toimikausi alkaa tammikuussa 2023. Tätä edeltävä aika on valmistelua.

10 § Kokouskäytännöt

Saavutettavuus ja esteettömyys ovat keskeinen arvo kokouskäytännöistä sovittaessa sekä muussa toiminnassa.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtaja. Kokous on kutsuttava koolle vähintään viikkoa ennen kokousta.

Kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä osallistuu kokoukseen. Kokouksen esittelijänä toimii puheenjohtaja. Kokousten organisoinnissa avustaa nuoria hyvinvointialueen organisaatiosta nimetty yhteyshenkilö.

Nuorisovaltuuston lähikokoukset järjestetään vaihtelevasti hyvinvointialueen eri kunnissa. Kokoukset voivat olla sähköisiä ja ne voidaan järjestää myös hybridimallilla. Kokouskäytännöissä noudatetaan nuorisovaltuustolle vakiintuneita menettelytapoja. Hyvinvointialueen nuorisovaltuustolla on vuoden aikana enintään 8 kokousta.

Nuorisovaltuuston yleiskokousten esityslistat ja pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen kotisivulla. Sähköisten materiaalien täytyy olla saavutettavia ja esteettömiä.

Nuorisovaltuusto voi kutsua kokouksiinsa tarvittavia asiantuntijoita.

11 § Kokouspalkkiot

Nuorisovaltuuston kokouksiin osallistuvat henkilöt saavat kokouspalkkion 100 euroa virallisista kokouksista (nuorisovaltuuston kokoukset ja ne kokoukset, joissa nuorisovaltuuston edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus). Palkkioiden maksussa sovelletaan hyvinvointialueen hallintosäännön kohtaa yli kolmen tunnin kokouksesta maksettavasta korotuksesta (korotus 50 %). Matkakustannukset korvataan kokoukseen osallistujille.

Nuorisovaltuuston organisaatio

12 § Yleiskokous

Yleiskokous on alueellisen nuorisovaltuuston ylintä päätösvaltaa käyttävä kokous, jossa äänivaltaisia ovat nuorisovaltuuston varsinaiset jäsenet sekä soveltuviissa tapauksissa varajäsenet. Yleiskokous voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden tarpeelliseksi katsomansa sidosryhmän edustajalle.

Yleiskokousta johtaa alueellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt ensimmäinen varapuheenjohtaja. Ensimmäisen varapuheenjohtajan ollessa estynyt siirtyy vastuu edelleen toiselle varapuheenjohtajalle. Mikäli kaikki edellä mainitut ovat estyneitä, nimetään kokoukselle väliaikainen puheenjohtaja.

Yleiskokous voidaan järjestää julkisena tilaisuutena (Avoin kokous), jolloin kuka tahansa voi saapua seuraamaan asioiden käsittelyä.

Yleiskokouksen on päätettävä ainakin nuorisovaltuuston toimintasäännöstä, toimintasuunnitelmasta, talousarviosta, toimintakertomuksesta, toimielinedustajista sekä viestintäsuunnitelmasta.

Muun kuin 4 momentissa kuvatun asian osalta voidaan päätösvalta delegoida puheenjohtajaneuvostolle tai työryhmälle 2/3:n määräenemmistö päätöksellä.

13 § Puheenjohtajaneuvosto

Puheenjohtajaneuvostoon kuuluvat alueellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja, ensimmäinen varapuheenjohtaja, toinen varapuheenjohtaja sekä työryhmien puheenjohtajat.

Puheenjohtajaneuvoston toimintaa johtaa alueellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja.

Puheenjohtajaneuvoston tehtävänä on valmistella yleiskokoukselle tehtävät päätösehdotukset sekä vastata tehtyjen päätösten toimeenpanosta.

Puheenjohtajaneuvosto vastaa alueellisen nuorisovaltuuston edustamisesta julkisuudessa. Puheenjohtajaneuvoston puheenjohtaja edustaa alueellista nuorisovaltuustoa aluevaltuuston kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Puheenjohtajaneuvosto voi antaa tämän toimintasäännön yksittäisten määräysten soveltamisalaa täsmentäviä asetuksia. Asetus ei saa poiketa toimintasäännöstä, ja ristiriitatilanteessa on toimintasääntö sovellettava oikeuslähde. Asetusoikeuden tarkoituksena on varmistaa toimintasäännön kyky vastata vaikuttamistoimielimen arjessa havaittuihin muutoksiin.

Puheenjohtajaneuvosto ei saa antaa asetusta, joka koskee 14 §:n 3 momentissa tarkoitettua vaalitoimikuntaa.

14 § Työryhmät

Työryhmät ovat yleiskokouksen päätöksellä erityistä asiakokonaisuutta varten perustettuja ryhmiä.

Kullekin työryhmälle tulee valita puheenjohtaja.

Nuorisovaltuuston yhteydessä toimii erityinen vaalitoimikunta, joka rinnastuu 1 momentissa tarkoitettuun työryhmään. Vaalitoimikunta noudattaa toiminnassaan erillisiä, itse hyväksymiään sääntöjä.

Työryhmät ovat avoimia kaikille alueellisen nuorisovaltuuston varsinaisille- ja varajäsenille. Lisäksi työryhmät voivat kutsua kokouksiinsa tarpeellisiksi katsomiensa sidosryhmien edustajia.

Nuorisovaltuuston ja hyvinvointialueen tehtävät

15 § Nuorisovaltuuston tehtävät

Hyvinvointialueesta annetun lain 32 §:n 2 momentin nojalla alueelliselle nuorisovaltuustolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten sekä heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja heidät tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

- 1) Lisää Keski-Uudenmaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueen päätöksenteossa sekä nuoria koskevissa palveluissa yli organisaatorajojen.
- 2) Tukee yhteistyötä Keski-Uudenmaan kuntien ja paikallisten nuorisovaltuustojen välillä.
- 3) Kokoaa alueensa nuorten näkemyksiä esimerkiksi kyselyillä, järjestämällä tapaamisia ja jalkautumalla oppilaitoksiin tai nuorten palvelupisteisiin.
- 4) Kokoaa aineistoa kannanotoiksi tai aloitteiksi eteenpäin vietäväksi.
- 5) Pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia.
- 6) Tekee vuosittain toimintasuunnitelman ja sen mukaisen talousarvion, joka hyväksytään hyvinvointialueen seuraavan vuoden talousarvion osana.
- 7) Tekee toiminnastaan toimintakertomuksen, jossa toteutettu toiminta kuvataan aluehallitukselle.
- 8) Tekee viestintäsuunnitelman, jota päivitetään säännöllisesti. Viestintäsuunnitelmassa nuorisovaltuusto sopii viestintäkanavat ja viestintävastuut.
- 9) Nimeää edustajan ja varaedustajan palvelujen järjestämisen lautakuntaan sekä kehittämis- ja tulevaisuuslautakuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella.
- 10) Nimeää edustajan ja varaedustajan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastuslautakuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella.
- 11) Nimeää puheenjohtajan edustajakseen puhe- ja läsnäolo-oikeudella aluevaltuustoon.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa tälle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa kunnan nuorisovaltuuston ja hyvinvointialueen nuorisovaltuuston välillä. Tämän tulee myös tuoda edustamansa kunnallisen nuorisovaltuuston esittämät asiat käsiteltäväksi hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon.

16 § Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävät

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston kunkin toimikauden alkaessa. Hyvinvointialuelain 32 §:ssä säädetään vaikuttamistoimielinten jäsenten valitsemisesta. Edellä mainitun säännöksen mukaan jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen, ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyön hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten kanssa.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

- 1) Osoittaa hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toiminnalle esteettömät kokoustilat (sähköisten tapaamisten mahdollistaminen, hybriditilat).
- 2) Huolehtii kokousten tarvitsemista järjestelyistä. Mikäli kokoukset vaativat sähköisiä laitteita, niin hyvinvointialue varmistaa ne osallistujille sekä kouluttaa niiden käyttöön.
- 3) Vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista.
- 4) Tukee toimintaa ja järjestää tarvittaessa neuvontaa toiminnan tueksi.
- 5) Osoittaa hyvinvointialueelta yhteyshenkilöt nuorisovaltuuston toimintaan, yleiskokousten sihteeri.
- 6) Ottaa nuoret mukaan osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston sekä lautakuntien työtä. Päättäjät ovat tervetulleita nuorten tapaamisiin.
- 7) Antaa tarvittaessa apua kokousasioiden valmisteluun.
- 8) Resursoi nuorisovaltuuston toimintaa taloudellisesti.
- 9) Maksaa kokouspalkkiot ja matkakorvaukset.
- 10) Osoittaa toimintamäärärahat toimintasuunnitelman mukaisesti koulutuksiin ja seminaareihin

Hyvinvointialueen johtaja nimeää nuorisovaltuuston yhteyshenkilön ja sihteerin, joiden tulee olla palvelusuhteessa hyvinvointialueeseen. Sihteerin tehtävänä on huolehtia kokoussihteerin tehtävien lisäksi muun muassa nuorisovaltuuston käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta yhdessä puheenjohtajaneuvoston kanssa.

17 § Voimaantulo

Toimintasääntö tulee voimaan sen jälkeen, kun hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on toimintasäännön käsitellyt siinä järjestyksessä, joka toimintasäännössä määrätään ja aluehallitus on asian hyväksynyt.